

Colinde

Colinde ♦ Poezii de iarnă ♦ Strigături ♦ Obiceiuri de sărbători

Despre colind / 5

**COLINDE ȘI POEZII DE
IARNĂ DIN LITERATURA
POPULARĂ / 7**

- Am plecat să colindăm / 7
- Domn, Domn să-nălțăm / 8
- O, ce veste minunată! (1) / 8
- O, ce veste minunată! (2) / 9
- O, ce veste minunată (3) / 10
- Astăzi s-a născut Hristos / 11
- Steaua sus răsare (1) / 12
- Steaua sus răsare (2) / 14
- Florile dalbe (1) / 15
- Florile dalbe (2) / 16
- Florile dalbe (3) / 17
- Moș Crăciun, cu plete dalbe / 19
- Zorile dalbe / 20
- Viflaim, Viflaim! / 21
- Din an în an / 22
- Trei crai de la răsărit / 23
- Trei păstorii / 25
- Bună dimineața la Moș Ajun! (1) / 26
- Bună dimineața la Moș Ajun! (2) / 27
- Crăciunul / 28

Brădulețul / 30

- lată, vin colindători! / 31
- Imnul Maiciei Domnului / 32
- Noi umblăm și colindăm / 35
- O, brad frumos... / 38
- Deschide ușa, creștine! / 39
- Dăi Domnului, Doamne / 41
- În seara de Moș Ajun / 42
- Plecarea Magilor / 43
- Nouă azi ne-a răsărit / 43
- Ziurel de ziua / 44
- Linu-i lin / 44
- Sus în vârful muntelui / 45
- Gazde mari, nu mai dormiți! / 46
- Leru-i ler / 46
- Noi în seara de Crăciun / 47
- Sus la poarta Raiului / 48
- Legănelul lui Iisus / 49
- În orașul Betleem / 50
- Coborât-a coborât / 51
- Domn bun / 52
- Mândru-i cerul / 53
- După datini colindăm / 54
- Din Raiul cel luminos / 55
- Creștinilor, noi astăzi... / 56
- Aseară pe înserate / 56

Ce-ați văzut păstorii? / 58

- Capra / 60
- Mâine anul se-nnoiește / 61
- An Nou!... / 61
- Anul Nou / 63
- Sorcova (1) / 64
- Sorcova (2) / 65
- Sorcova (3) / 65
- Sorcova (4) / 66
- Sorcova (5) Variantă culeasă din Croitorii, jud. Dâmbovița, de Vasile I. Popovici / 66
- Sorcova (6) Variantă culeasă din Mărcești, jud. Dâmbovița, de Vasile I. Popovici / 67
- Sorcova (7) / 68
- Mulți ani să trăiți / 69
- Plugușorul (1) / 70
- Plugușorul (2) / 71
- Plugușorul (3) / 74
- Plugușor cu șase boi / 76
- Plugușor cu patru boi / 78
- Plugușorul strămoșesc / 79
- Cântec de Crăciun / 80
- Se preumblă Maica sfântă / 81
- Domnul Iisus / 82
- Domnuleț și Domn din cer / 83
- Poarta lui Hristos / 84
- Bună dimineața! / 85

Colindă / 86

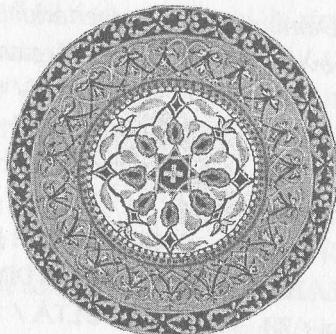
- Colind de fetiță / 87
 - Colindă de copil / 88
 - Bună dimineața (Colind de copil) / 88
 - O, brad frumos! / 89
 - Sculați, sculați, boieri mari!
(Urătură cu plugușorul) / 90
 - La Vitleem / 93
 - Mâine anul se-nnoiește / 94
 - Ce vedere minunată (Colindă din Transilvania) / 95
 - Vasilca, Variantă culeasă din repertoriul Școlii normale din Târgoviște de Vasile I. Popovici / 96
 - Colindul lui Hristos / 98
 - Colind de cioban / 101
- COLINDE ȘI POEZII DE
IARNĂ DIN LITERATURA
CULTĂ / 102**
- Iarna pe uliță, George Coșbuc / 102
 - Pomul Căciunului, George Coșbuc / 107
 - În seara de Crăciun, George Coșbuc / 108
 - Colinde, colinde, Mihai Eminescu / 108

Colindătorii, *George Coșbuc* / 109
Rugăciune, *Mihai Eminescu* / 111
Colindă, *Octavian Goga* / 112
Crăciunul copiilor, *Octavian Goga* / 113
Răsai asupra mea..., *Mihai Eminescu* / 114
Moș Ajun, *Șt.O. Iosif* / 115
Nașterea Mântuitorului, *Ion Creangă* / 116

COLINDE - SOLFEGII / 118

Am plecat să colindăm / 118
Moș Crăciun cu plete dalbe / 119
O brad frumos / 120
Cântec de Crăciun / 121
Domnulești Domn din cer / 122
Domn bun / 123
Capra / 124
Colindăța / 125

Colinde (varianta fără CD)
București: Andreas Print, 2011
ISBN 978-973-8958-77-1

Colinde (varianta cu CD)
București: Andreas Print, 2013
ISBN 978-606-8271-48-4

Editura ANDREAS PRINT, București, 2017

Toate drepturile sunt rezervate. Nicio parte din această lucrare nu poate fi reproducă, stocată și retransmisă sub formă: tipărită, electronică, mecanică, fotocopiată, audio sau sub orice altă variantă fără permisiunea scrisă a Editurii Andreas Print.

Redactare: Laura-Ivona DUMITRU

Varianta cu CD:

Aranjament muzical (CD): Cristian GORGON
Voce (CD): Irena GRIGORAS

Format: Z6 (16/54x84 cm)

Coli de tipar: 8

Bun de tipar: 12.10.2017

Despre Colind

Colindele sunt creații literare care aparțin folclorului și prin care se adreseză o urare cu prilejul sărbătorilor de iarnă. Versurile se recită într-un anume ritm sau se cântă de către grupuri de copii, care umblă pe la case și cer gazdelor să fie primiți „la colindat”.

„Urarea versificată ce se cântă întotdeauna la sărbătorile Crăciunului (...) se numește *colind*, *colindă* sau *corindă* și numai rareori *urare* sau *urare la fereastră*. Cuprinsul colindului este foarte felurit și, prin urmare, împărțirea colindelor în categorii felurite este cu neputință de făcut. Două categorii par mai bine deosebite: una ar cuprinde *colindele cu un conținut religios*, iar alta pe cele *cu un conținut lumesc*. (...)

Pentru colind se întovărășesc mai ales copiii caselor vecine, care să se poată întâlni și pentru pregătire, dar și noaptea, pentru a împărti ce au strâns. În ziua de ajun, ceata de colindători se adună în casa unuia dintre ei și mai repetă colindurile. Colindătorii vin în case cu numele Domnului, menit să risipească mânhirile și să aducă mierea nădejdii, deci se socotește ca un păcat mare faptul că unii nu primesc colindătorii.

În casele lumină (...), oamenii stau de vorbă sau privesc pe fereastră. Gospodina este cea care se va duce «să dea» colindătorilor. (...) La o oră sau două după miezul nopții, cândurile de colindători încep a se rări și, prin urmare, ferestrele caselor, una câte una, se pot întuneca. Cetele se îndreaptă spre casa unuia și cândimea banilor găsiți se împart după răboj, colacii, covrigii, poamele și bucatele se găsesc în traistă. Fiecare colindător își ia partea sa.

La aromâni, datina colindării în noaptea de Crăciun se numește *colindi*. Copiii se-acăță sofi din vreme și își fac ciomege. Al copilașilor e înflorat și se numește *buzdugan*, sau *tugaznă*, având câte o cruce pe ea... Banii pentru *halvă* și *pecmez* (must fier) cu care copiii se vor ospăta înainte de plecare îi dobândesc vânzând lemnele pe la case... Fiecare *colindar* are partea sa. Plecarea se face după miezul nopții, când *para-oara*, ceasul rău, nu mai are putere. Colindătorii sunt bine primiți și răsplătiți cu colaci, castane și alte fructe, căci este credința ca aceia care primesc și răsplătesc pe colindători vor avea ferite turmele de orice rău."

TUDOR PAMFILE, „Sărbătorile la români”

Și în lumea actuală, la orașe, se respectă tradițiile, căci oamenii sunt doritori de a primi colindătorii cu covrigi, mere, portocale, banane, bomboane, batoane de ciocolată întruchipându-l pe Moș Crăciun, uneori și cu bani, așteptându-i în noaptea de Ajun, când împodobesc bradul și aprind luminîte în fața caselor sau la ferestrele locuințelor. Miroase a cozonaci și a sarmale. Colindătorii sunt încântați că sunt primiți, iar cei care „sunt colindăți” speră că vor fi mai buni și mai blânzi în anul care va urma. Se creează o atmosferă de pace și liniște, de bună înțelegere între oameni, toți sunt veseli și binevoitori, cu gândul la binefacerile pe care Dumnezeu le oferă în măriniția sa nemărginită.

Lucrarea de față prezintă unele dintre cele mai cunoscute colinde, cu speranța că oferă cititorului o bună parte din ceea ce ar trebui să cunoască despre Sfintele Sărbători de iarnă, în special cele ale schimbărilor anului, cea mai importantă fiind Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Editorul

COLINDE ȘI POEZII DE IARNĂ DIN LITERATURA POPULARĂ

Am plecat să colindăm

Am plecat să colindăm
 Domn, Domn să-nălțăm!
 Că boierii nu-s acasă,
 Domn, Domn să-nălțăm!
 Au plecat la vânătoare,
 Domn, Domn să-nălțăm!
 Să vâneze căprioare,
 Domn, Domn să-nălțăm!
 Căprioare n-au vânat,
 Domn, Domn să-nălțăm!
 Și-au vânat un iepuraș,
 Domn, Domn să-nălțăm!
 Să facă din pielea lui
 Domn, Domn să-nălțăm!
 Veșmânt frumos Domnului!

Domn, Domn să-nălțăm

Noi umblăm și colindăm
 Domn, Domn să-nălțăm,
 Și pe Dumnezeu purtăm,
 Domn, Domn să-nălțăm.
 Mesia chip luminos,
 Domn, Domn să-nălțăm
 C-astăzi s-a născut Hristos,
 Domn, Domn să-nălțăm.
 Și ne-aduce bucurie,
 Domn, Domn să-nălțăm,
 Pace, har și veselie
 Domn, Domn să-nălțăm.
 Slavă întru cei de sus,
 C-astăzi s-a născut Iisus.

O, ce veste minunată! (1)

O, ce veste minunată
 În Vitleem ni s-arată.
 Astăzi S-a născut
 Cel făr-de-nceput,
 Cum au spus proorocii.

Că la Vitleem, Maria,
 Săvârșind călătoria,
 Într-un mic sălaș,
 Lâng-acel oraș,
 A născut pe Mesia.

Pe Fiul în al Său nume
 Tatăl L-a trimis în lume,
 Să se nască
 Și să crească,
 Să ne mântuiască.

O, ce veste minunată! (2)

O, ce veste minunată
 În Betleem ni s-arată
 Că a născut prunc,
 Prunc din Duhul Sfânt,
 Fecioara curată.
 Că la Betleem Maria,
 Săvârșind călătoria,
 În sărac lăcaș lâng-acel oraș,
 A născut pe Mesia.
 Pe Fiul cel din vecie,
 Ce L-a trimis Tatăl mie,
 Să se nască și să crească,
 Să ne mântuiască.

O. ce veste minunată (3)

O, ce veste minunată
 Lângă Vitleem s-arătă,
 Cerul strălucea, îngerii veneau
 Pe-o rază curată.

Păstorilor din câmpie
 Le vestește-o bucurie,
 Că-ntr-un mic lăcaș,
 Din acel oraș,
 S-a născut Mesia.

Păstorii, cum auziră,
 Spre lăcașul sfânt porniră,
 Într-însul intrară
 Și se închinără
 Cu credință mare.

Vrut-a Domnul să se nască,
 În colibă păstorească,
 Să se nască
 Și să crească,
 Să ne mânduiască.

E Iisus, păstorul Mare,
 Turmă ca el nimeni n-are,
 Noi îl lăudăm
 Și ne închinăm
 Cu credință mare.

Astăzi s-a născut Hristos

Astăzi s-a născut Hristos,
 Mesia cel luminos,
 Laudați și cântați,
 Și vă bucurați!

Mititel și-nfășătel,
 În scutec de bumbăcel,
 Laudați și cântați,
 Și vă bucurați!

Și de-acum până-n vecie,
 Mila Domnului să fie!
 Laudați și cântați,
 Și vă bucurați!

Vântul bate, nu răzbate,
 Neaua ninge, nu-L atinge,
 Laudați și cântați,
 Și vă bucurați!

Steaua sus răsare* (1)

Steaua sus răsare
 Ca o taină mare,
 Steaua strălucește,
 Magilor vestește
 Că astăzi Curată,
 Prea Nevinovată
 Fecioara Maria
 Naște pe Mesia,
 În țara vestită
 Vîtleem numită.
 Magii cum zăriră
 Steaua, și porniră,
 Mergând după rază,
 Pe Hristos să-L vază.
 Si dacă porniră,
 Îndată-L găsiră.

* „Începând cu întâia zi de Crăciun și sfârșind în ziua de Bobotează, mai pretutindeni, sau numai până la Sf. Vasile, și chiar numai cele trei zile ale Crăciunului, pe-alocuri, pretutindeni pe unde trăiește poporul român, copiii umblă cu Steaua, în satul lor și în alte sate.

Obișnuit, cu o stea umblă doi stelari, uneori sunt trei – trei crai – și numai rareori umblă mai mulți stelari cu o stea.

Steaua se face dintr-o veșcă sau văcăli (n.r.) de coajă de tei, o sită veche sau altceva, în care se pun niște bețe, obișnuit 6, 8 sau 12, coarne triunghiulare, care se învelesc cu hârtie de felurite culori.” (Tudor Pamfile, „Sărbătorile la români”)

La Dânsul intrără
 Si se închinără
 Cu daruri gătite,
 Lui Hristos menite,
 Având fiecare
 Bucurie mare,
 Care bucurie
 Si aici să fie
 De la tinerețe
 Pân' la bătrânețe.

Steaua sus răsare (2)

Steaua sus răsare
 Ca o taină mare,
 Steaua luminează
 Și adeverează.
 Că astăzi Curata,
 Prea nevinovată
 Fecioara Maria,
 Naște pe Mesia.
 În țara vestită,
 Mergând după rază,
 Magii cum zăriră
 Steaua, și porniră,
 Mergând după rază,
 Pe Hristos să-L vază.
 Și dacă sosiră,
 Îndată-L găsiră.
 La dânsul intrară
 Și se închinără
 Cu daruri gătite
 Lui Hristos menite.
 Luând fiecare
 Bucurie mare.
 Care bucurie
 Și aici să fie.
 De la tinerețe
 Pân' la bătrânete.

Florile dalbe (1)

la sculați, voi boieri mari,
 Florile dalbe!
 la sculați, români, plugari,
 Florile dalbe!

Că vă vin colindători,
 Florile dalbe!
 Noaptea pe la cântători,
 Florile dalbe!

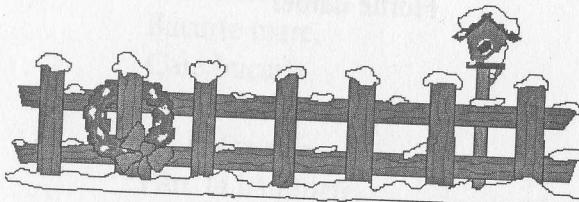
Și v-aduc pe Dumnezeu,
 Florile dalbe!
 Să vă mântuie de rău,
 Florile dalbe!

Dumnezeu adevărat,
 Florile dalbe!
 Soare-n raze luminat
 Florile dalbe!

Florile dalbe (2)

la sculați voi, boieri mari
 Florile dalbe.
 la sculați, români plugari,
 Că pe cer s-a arătat
 Florile dalbe.
 Un luceafar minunat
 Florile dalbe.
 Un luceafăr minunat
 Florile dalbe.
 Noi vă cerem să trăiți
 Florile dalbe.
 Întru mulți ani fericiti
 Si ca pomii să-nfloriti,
 Florile dalbe.
 Si ca ei să-mbătrâniți
 Florile dalbe.
 Si ca ei să-mbătrâniți
 Florile dalbe.

Florile dalbe (3)

Sculați, sculați, boieri mari,
 Florile dalbe!
 Sculați voi, români plugari,
 Florile dalbe!
 Ca vă vin colindători,
 Florile dalbe!
 Să vă măntuie de rău,
 Florile dalbe!
 Un Dumnezeu nou-născut,
 Florile dalbe!
 Dumnezeu adevarat,
 Florile dalbe!
 Soare-n raze luminat,
 Florile dalbe!

Sculați, sculați, boieri mari,
 Florile dalbe!
 Că pe cer s-a aratat,
 Florile dalbe!
 Un luceafar de-mpărat,
 Florile dalbe!
 Stea comată strălucită,
 Florile dalbe!
 Pentru fericiri menită,
 Florile dalbe!

